

Protokoll

Leidandmed	EAA.2532.1.2
Kaader	37,38
Datum	22.09.1890
Protokoll number	
Protokoll teema	9. Sõim ja vägivald
Märkused	

Kogukonna kohus 22. Sept. 1890.

Tähendus. Et walla kohtumõistja **Jaan Tombak**i wend kohtu alune oli, nimetadi asemikuks: **Rein Weiermann**.

Koos oliwad:

Kohtu eesistuja: **Kaarel Kruusberg**.

Kohtumõistja: **Jaan Norden**.

" " asemik: **Rein Weiermann**.

Kohtu ette astus kiriku õp. herra sigade karjane **Kustas Essenson** (14 aastane) kaebas:

Mina läksin kiriku kõrtsi, teretasin **Jüri Nordenit**, **Adu Tombak** (15 aastane) ütles mulle: Mis sa teretad siin? ega sa mo rusika hoopi ei kannata, kui ma sulle rusikaga annan. Kui mina natukese aja pärast **Jüri** ja **Jaan Norden**iga seltsis wälja tulim, löi **Adu Tombak** mind rusikaga kõrwa ääre kõrtsi wälimise hukse juures. **Jaan Norden** ütles: **Adu** mis sa teed? **Adu Tombak** wastas: Mis sull sellega asja on?

K. Essenson XXX

Kohus küsis: Mis sa nõuad selle eest? **Kustas Essenson** wastas: Eks ma annan seda kohtu hooleks.

Adu Essenson sai ette kutsutud ja sisse antud kaebduse põhjusel küsitud. Tema wastab: **Kustas Essenson** tuli kõrtsi, hakkas **August Preimanni** käest kinni, hoidis kätt omas pius. Mina ütlesin: Kas see mõne teretamine on! Kui wälja tulime, lükkas **August Preimann** mind, kõrts oli pime, mina ei näinud, komistasin teiste peale. **Jaan Norden** küsis **Kustas Essenson**i käest: Kas ta löi sind? **Essenson** wastas: Ei lõonud. Kuidas ta siis nüüd kaebab, et mina teda olla lõonud.

Aadu Tombak /allkiri/

Tunnistaja **Jaan Norden** sai küsitud kuidas tema asja näinud ja kuulnud. **Jaan**

Norden ütleb: Mis nemad teretamise aeg seal rääkisiwad, mina seda ei pannud tähele, aga kui kõrtsist wälja tulime, siis oli mõsamine, wõi mis seal oli, oli pime, ma ei näinud, ütlesin: Adu mis sa teed?

Jaan Norden /allkiri/

Tunnistaja August Preimann seletab: Kustas Essenson tuli kõrtsi, wöttis minu käest kinni, hoidis seda kaua aega omas pius, Adu Tombak küsis: Kas see mõne teretamine on? Rusikaga ähwardamisest ei olnud juttu. Mina tulin nende järele wälja, lükkasin Adu Tombaki üteldes: mine wälja. Löömist mina ei näinud, ega kuulnud, ja ei kuulnud ka mitte seda, kas Jaan Norden midagi seal rääkis wõi ei.

August Preimann /allkiri/

Wastastik waieluses ei saanud asi selgemaks. Kohu andis neile nõuu ära leppida. Leppimisega ei saanud nemad korda.

Keiserliku Majestedi Käsu peale 1890 aastal 22. Septembril Türi kiriku walla kohus, omal koosistumisel Kohtu peawanema Kaarel Kruusbergi, kõrwamehe Jaan Nordeni ja asemiku Rein Weiermanni osawõtmisel, waatas Kustas Essensoni kaebduse Adu Tombaki wastu löömise pärast läbi, ja et süüdistaw Adu Tombak ennast löömise asjas süüdlaseks ei tunnista ja tunnistus mehed seda ka mitte ei tõenda, sai Mõistetud ja sellsamal pääwal ette kuulatud, et Kustas Essensoni kaebdus Adu Tombaki wastu tühjaks jääb. Ja et kaebaja ja süüdistaw mõlemad alaealised on sai neile kohtu poolt noomitus antud, et nad kõrtsis käimisest osa wõtnud ja kui niisugust tegu edespidi weel ette tuleb, nemad seaduse järele karistatud saawad.

Kohtu eesistuja: Karel Kruusberg. /allkiri/

Kohtumõistja: Jaan Norden. /allkiri/

" " asemik: Rein Weiermann. /allkiri/